

AJALUGU 7. klass

(2 tundi nädalas, 70)

1. Õppeaine eesmärgid

7. klassi õpilane:

- iseloomustab ajaloo põhietappe näidete kaudu;
- mõistab eri ajastute kultuuripanust ning iseloomustab tähtsamaid ajaloosündmusi, isikuid ja kultuurinähtusi;
- võrdleb ajaloosündmusi ja -nähtusi, leiab sarnasusija erinevusi, toob esile põhjusi ja tagajärgi, arutleb märksõnade/küsimuste toel, kujundab oma seisukoha ning põhjendab seda nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- teab Eesti ühiskonna arengujärke ja tähtsamaid ajaloosündmusi, seostab kodukoha, Eesti ja Euroopa ajalugu maailma ajalooga ning saabaru, et ajaloosündmusi võib tõlgendada mitmeti;
- töötab mitmesuguste ajalooallikatega, kommenteerib ja hindab neid kriitiliselt; otsib, analüüsib ja kasutab ajalooinfot, koostab kava ja mõistekaarti, ajalooreferaati ja lühiuurimust, esitleb seda suuliselt ja kirjalikult ning IKT vahendeid kasutades;
- töötab kaardiga ja koostab lihtsamaid skeeme;
- asetab end minevikus elanud inimese olukorda.

2. Õppesisu

Keskaeg ja varauusaeg

Maailm keskajal 476-1492

Keskaja koht maailma ajaloos, keskaja ühiskonnaüldiseloomustus. Keskaja periodiseering, ühiskonnakorraldus, läänikord, eluolu ja maailmapilt.

Kirik ja kultuur keskajal, ristiusu õpetuse alused, kiriku osa ühiskonnas, ristosjad, keskaja ülikoolid ja teadus, romaani ja gooti stiil.

Frangi riik, Frangi riigi teke, riik Karl Suure ajal, Frangi riigi jagunemine, kolm tuumikala: Itaalia, Prantsusmaa ja Saksamaa.

Araablased. Araabia ühiskond, Muhamed. Islam, araabia kultuur ja selle mõju Euroopale. Bütsants, Bütsantsi tugevuse põhjused, Justinianus.

I, Vana-Vene riik.

Linnad ja kaubandus, linnade teke ja eluolu,

hansakaubandus Põhja-Euroopas, tsunftikord, linnade-valitsemine. Põhja-Euroopa ja Eesti. Skandinaavlaste eluviis ja ühiskond. Viikingite retked. Eesti keskajal, eluolu muinasaja lõpul. Muinasmaakonnad. Vabadusvõitlus ja ristiusustamine, ühiskonna struktuur.

Valitsemine, Liivi Ordu. Linnad.

Keskaja ühiskond Saksamaa, Inglismaa ja Prantsusmaa näitel. Saksa-Rooma keisririik, parlamendi kujunemine Inglismaal, Prantsusmaa ühendamine, eluolu keskajal.

3. Õpitulemused

Keskaeg ja vara uusaeg

Iseloomustab läänikorda, feodaalset hierarhiat, seisuslikku ühiskonda, naturaalmajandust, talupoegade ja feodaalide elulaadi; kiriku osa keskaja ühiskonnas ning kultuuripärandi säilitajana ja maailmapildi kujundajana.

Teab, kuhu tekkisid keskaegsed linnad, iseloomustab keskaegse linna eluolu. Seletab ja kasutab kontekstis mõisteid paavst, patriarh, piiskop, preester, munk, nunn, senjäär, vasall, feodaal, pärisori raad, tsunft, gild, Hansa Liit. Iseloomustab Frangi riigi osatähtsust varakeskaegses ühiskonnas ja Frangi riigi jagunemist.

Teab, kes oli Karl Suur ja iseloomustab tema tegevust.

Iseloomustab araabia kultuuri ja selle mõju Euroopale, näitab kaardil araablaste vallutusi.

Seletab ja kasutab kontekstis mõisteid koraan ja

mošee. Teab, kes oli Muhamed ja iseloomustab tema tegevust.

Kirjeldab viikingite elu, nimetab ja näitab kaardil nende retkede

põhisuundi. Toob esile ristisõdade eesmärgid ja tulemused.

Nimetab Eesti muinasmaakondi ja suuremaid linnuseid,

iseloomustab eestlaste eluolu muinasaja lõpul, Eesti ristiusustamist ja muistset vabadusvõitlust.

Seletab ja kasutab kontekstis mõisteid Mõõgavendade Ordu ja Liivi Ordu.

Teab, kuidas kujunes Bütsantsi riik ning tekkis Vana-Vene

riik. Teab, kes oli Justinianus I ja iseloomustab tema tegevust.

Teab, kuidas mõjutasid varauusaegset ühiskonda maadeavastused, tehnoloogia areng ja reformatsioon. Teab,

kes olid Kolumbus, Leonardo da Vinci ja Martin Luther ja

iseloomustab nende tegevust. Seletab ja kasutab kontekstis

mõisteid renessanss, maadeavastused, reformatsioon,

protestandid, luteri usk.

Iseloomustab Eesti arengut 16. sajandil, majanduse ja linnade

arengut ning reformatsiooni mõju Seletab Liivi sõja põhjusi ja tagajärgi.

Maailm varauusajal 1492–1600

Õppesisu

Ühiskond varauusajal, tehnoloogia, uue maailmapildi kujunemine. Tehnoloogia areng, majandussuhted, humanism, kujutav kunst, Leonardo da Vinci.

Suured maadeavastused. Ameerika avastamine maadeavastuste tähendus Euroopale ja Euroopa mõju avastatud maades.

Reformatsioon Saksamaal. Martin Luther.

Eesti 16. sajandil, reformatsioon, haldusjaotus

ja linnad, Liivi sõja põhjused ja tagajärjed.